

Péter János

EGYSZER VOLT

[BOROTVAÉLEN]

2018-06-22 | **BOROTVAÉLEN, NOVELLA**

Hétre tud csak megérkezni, a gimiben nem lesz ott, de, ha gondolom, találkozunk a zsinagóga mögött hétkor, a vacsora fél kilenckor kezdődik, lesz másfél óránk együtt. Az osztályfőnök Bárány András helyett Kovácsné jön, Bárány tavaly meghalt. Néhányan kimentünk a sírjához. A temetésén nem tudtam ott lenni, most köszöntem

el tőle. Különösebb kapcsolatom nem volt vele, nem zavartuk egymás életét. De értékeltem, hogy tudja, Danival kettesben ellógtunk valami kötelező kultúrprogramot. Már negyedikesek voltunk, érettségi előtt, Dani a lógásai miatt borotvaélen táncolt, ha csak egyszer félregombolja a köpenyét, kirúgják. Bárány azt mondta, amíg a vezetőség nem szól, ő nem foglalkozik vele, de bírjuk már ki végzésig. A temetőben váltottam pár szót Bogival, vele maradtam leginkább kapcsolatban az osztályból, ő is tanítóképzős volt Csabán, végighallgatta az első évben, ahogy Danit siratom. Általában rum lett a vége, ünnepnapokon tequila. Megölelt, *vigyázz magadra*, mondta, tudta, hogy ez volt Danival a megszokott elköszönésünk. *Aztán tequilázunk*, vigasztalt.

majd egyszer, hátha

Kovácsné történelmet tanított, nemrég igazgató lett, büszkén mutogatott mindent, az új könyvtárat, az ebédlőt, főleg azoknak, akik az öt éves találkozón nem lehettek ott. Dani sem volt,

én sem, akkor vártam Rékát, veszélyeztetett terhesen ki sem mozdultam a lakásból, legfeljebb az erkélyre sétáltam ki. Dani egyszer járt a tíz év alatt itthon, keresett is, de egy hónap késéssel kaptam meg a levelét, a régi címünkről küldte tovább az új lakó. Azt írta, szívesen találkozna velem külön is, megadta az elérhetőségeit. Válaszoltam, hogy majd egyszer, hátha, talán a tízéves találkozón.

Megnéztük a tablónkat, egymás mellett vagyunk Danival, így kértük, bár akkor is tudtuk, hogy ennyi lesz. Én megyek a csabai tanítóképzőbe, ő az USA-ba a szüleivel. Már le volt papírozva minden, mire mi összejöttünk, vízum, repülőjegy, a szülei munkahelye, neki egy év előkészítő után valami kereskedelmi egyetem. Angolból, oroszról, matekból mindig jó volt, külkereskedelmi pályára készült. Csak hát az ember nem gondolkodik ésszerűen, ha tizennyolc éves és tavasz van. Matekból meg oroszról korrepetált, aztán egyre több lett az óra utáni kávé, egyre többször kísért vissza a lánykollégiumba. Egyszer hozott egy fehér tulipánt, azt hitte, azt szeretem, pedig csak a március 15-i műsor miatt volt nálam. *A sárgát szeretem*, mondtam nevetve, *csak az nem kellett a műsorba*.

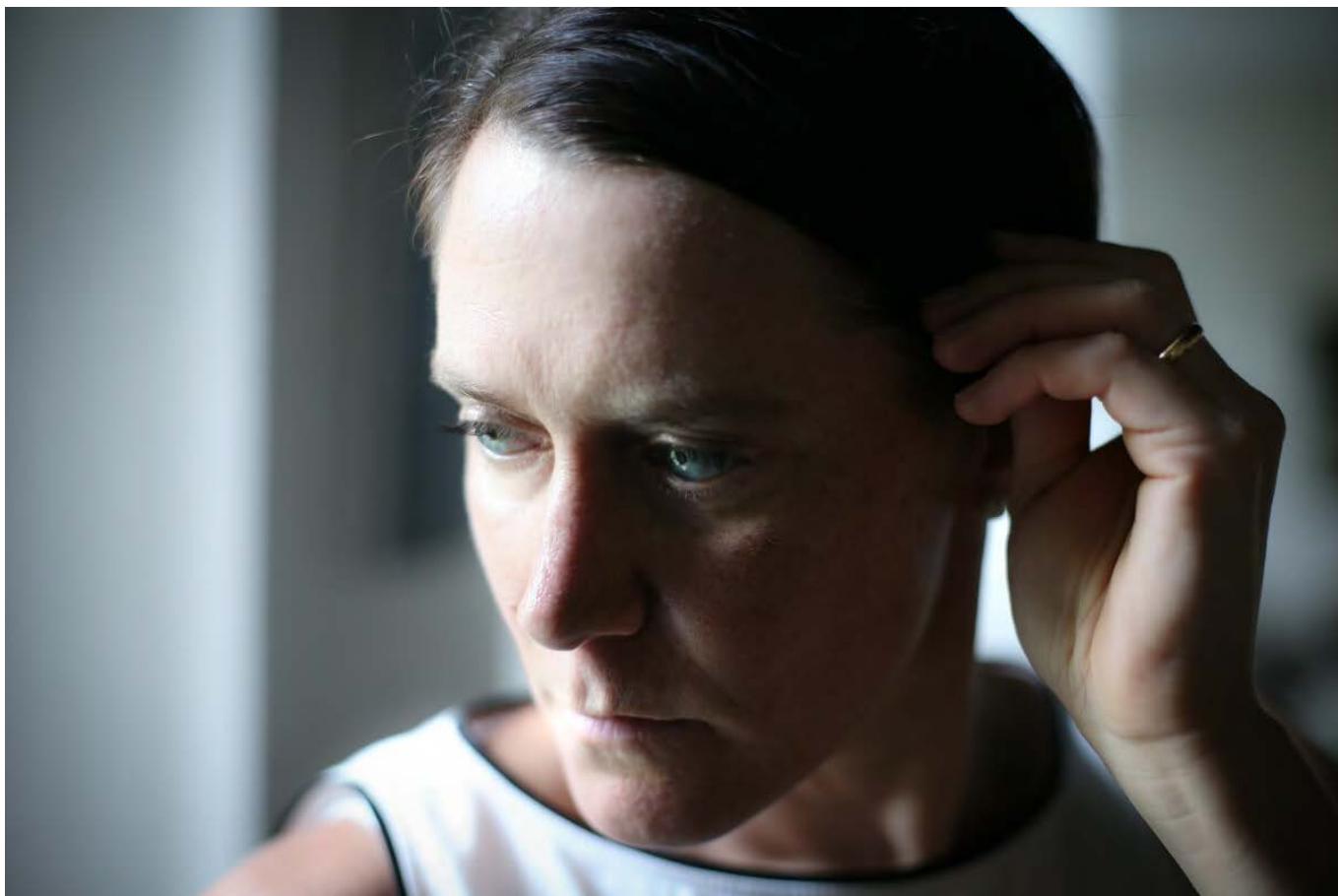
Kovácsné kérdezte, van-e hírünk a távol lévőkről. Daniról senki nem tudott semmi frisset, az ötéves találkozóra küldött egy lapot, egy prágai származású lánynak udvarolt akkor, diplomázásra készült. Balázs, aki szeretett beszólogatni, megjegyezte, hogy *volt valami nője érettségi körül*, ezen röhögtünk, tudta mindenki, hogy ennyi volt. Többen megházasodtak, sokan el is váltak, nem én voltam az egyetlen. Mészáros Brigiről hozta valaki a hírt, hogy *nagyon gáz, de együtt él egy negyvenéves pasival*. Szörnyülködtünk egy sort, Makai Heni rázott fel: *Lányok, a negyvenéves pasi akkor volt gáz, mikor érettségiztünk. Most már nem az*. Csakugyan örültem volna én is egynek, ha a két gyereket bevállalja.

röhögtünk is

A gimis beszélgetés után leléptem, volt egy nagy luft vacsoráig, aki akart, kocsmázhatott, én mentem a zsinagógához, ahogy Danival leleveleztük. A kis eldugott teret meghagyták mögöttem, de a zsinagógát felújították, könyvtár lett belőle. Régen ide szerettünk elbújni, félúton a fiú- és a lánykollégium között, a városközpontban voltunk, mégis mindenki elől rejtve. Legegyszerűbben a

vacsorát kihagyva tudtunk együtt lenni, vagy könyvtárazásra, futásra kértünk kimenőt, röhögtünk is, mikor a másik tornacipőt hozott, hogy *kár, hogy futni mész, engem csak a könyvtárba engedtek el*. Néha a ligetben is sétáltunk, a Körös-parton, egyre kevésbé érdekelt, ki lát meg és ki nem, mindenki tudta, hogy Dani kimegy, hogy én maradok, és hamar megtudta azt is mindenki, hogy együtt vagyunk.

Egyszer Bárány mondta biológiaórán, hogy az embert is döntően az ösztönök irányítják, a nők például peteéréskor a sportos, rámenős férfiakat látják vonzónak, egyébként meg az otthon ülő tintanyalókat, az egyik gyereket csinálni jó, a másik meg felnevelni. A férfiakról sem beszélt dicsőítőbben, ilyen az ember, mondta, s még talán jobb, ha az ösztönök irányítják, mint ha gondolkodik. Szeretkezz, ne háborúzz, szűrte le. Nem háborúztunk. Gumiztunk, arra a pár hónapra nem volt értelme tablettát íratni, erre jó a gumi, bár az meg olyan, mondták a lányok az osztályban, mint zokniban lábat mosni. Egy-egy osztálytársnál tudtunk összebújni, ritkán beszóktam a fiúkoliba, Daninak volt kulcsa a fotólaborhoz. A lánykollégium szobái, rácsos ablakokkal a belső udvarra néztek, képtelenség volt bejönnie. A bankett éjszakáján még táncoltunk zárórákor egy utolsót. A többiek elmentek inni, ő a fülembé súgta, hogy lógjunk meg, a fiúkoli portása már tökrészeg, fel tud vinni. Akkor egyszer és egyben utoljára gumi nélkül voltunk. Tényleg, mintha végre levenné az ember a zoknit a lábmosáshoz. Aznap láttam utoljára. A hajnali vonattal ment vissza a szüleihez. Én megkerestem Bogit, bögttem neki, kérdezte, adjon-e Postinort, de nem akartam.

Este volt, de meleg, jó idő, mint mikor legutóbb láttam. Tíz éve, a banketten. Akkor is szinte nyomasztó volt a hársfák illata. Érdekelne ennyire, ha nem mentem volna szét a férjemmel? Vagy ha lenne pasim? Nem tudom. Töményen jöttek föl az emlékek, nem lehetett visszatartani, az ABC, ahol a menzaebéd helyett óriáskiflit vettünk Medve sajttal, az útkereszteződés, ahol megbuktattak autóvezetésből, balra a Liget, ahol először jöttem rá, hogy ez nem osztálytársi séta, hanem randi, és az a harmadik emeleti panellakás a Kossuth utcán, ahol először voltunk együtt, Sáfár Petiék elmentek egy hétvégére, és ő ideadta a kulcsot. Otthon mindketten azt mondtuk, hogy benn maradunk a kollégiumban tanulni, ott meg azt, hogy hazautazunk. Az a fehér tulipán évekig megvolt, megszártottam, a csabai kollégiumban tűnt el. Olyan félve mentem a zsinagógához, mint az első randinkon, elterveztem, hogy oldalt megsimogatom a haját, ahogy szoktam, középen kopaszodott, csúfolták is eleget. Meg olyan kis szerencsétlen béna volt, attól kupálódott ki, hogy van egy nője. És attól merte letojni, hogy ki mit gondol róla.

nincs egy rossz szavam

Ott volt a zsinagóga mögött, elbújva a kis parkban, ahogy várni szokott, kezében egy fehér tulipán. Hogyan tudott ilyenkor tulipánt

szerezni? Egy vagyon lehetett. Golyókopasz volt, nem volt mit megsimogatni, de megöleltük egymást. Tokája is nőtt, egész elmackósodott. Mondta, hogy nem jön az étterembe, még nem tette túl magát a sok gúnyolódáson. Autót bérelt Budapesten, és még éjjel visszamegy. Felkeres pár ismerőst, aztán a jövő héten repül vissza. Elsétáltunk a Ligetbe, ültünk az ottani kedvenc padunkon is, vettem egy doboz piros Marlborót, azt szívtuk, már csak alkalmanként gyűjtök rá, a komoly bagózást az első terhességemkor abbahagytam. Bejött neki az USA, orosz-amerikai kereskedelem, tolmácsol, levelez, utazik, elvette a cseh lányt, kb. kétévente mennek Prágába. Két gyerekük van, egy fiú és egy lány, mint nálunk, mutatta a képeket, helyes kis kölykök. Kérdezett rólunk, a tanítóképzőről, a válásomról, hogy mennyire bírtam feldolgozni. Nincs egy rossz szavam sem a volt férjemre, normálisan váltunk el, nem volt botrány, csak épp nem ment együtt. Mindenben segít, a gyerekek szeretik, ő is őket. Talán Danival sem volt több a pakliban.

Dani kérte, mutassak képeket róluk, Rékáé akadt először a kezembe, pillangónak öltözött farsangon, aztán a kisfiamé, egy focizós kép. *Egész nagy már, hogy hívják?* Itt majdnem elnevettem magam, *Daninak, mint az apját*. Elkomorult, szinte láttam az agyában a gondolatokat, ahogy az esélyeket számolgatja, és nem akartam kínozni. *Mint a volt férjemet. Jövő héten lesz nyolc.* Az utolsó cigiből a parazsat a Körösbe pöcköltük, ahogy szoktuk, sistergett, mikor a vízbe ért. A csikket kukába dobtuk, szerettem, hogy nem szemetel, ezért is szívatták persze a fiúk. Visszakísértem a kocsinhoz, adott egy névjegykártyát, ha épp Amerikában járnék. És az ölelés meg a vigyázzmagadra előtt megígérte, hogy néha majd ellátogat errefelé is. Az autó eltűnt a kanyarban, kezemben a tulipánnal Bogiék után indultam az étterembe, és latolgattam, hogy Báránynak mennyire van igaza. Mert ma sem vettem volna be a Postinort, nincs az a rum, és nincs az a tequila, ami most elég lenne, egyáltalán nem bánám, ha Dani fiam történetesen kilencéves és három hónapos lenne, pár év múlva már közepén kopaszodna, és hiába van épp peteérésem, ezt a kopasz, tokás, tohonya és bénázó embert én most is olyan nehezen engedtem el, mint tíz éve.